Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

30. mai 2017 *

Apellatsioonkaebus — Kahju hüvitamise nõue — Ühine välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) — Iraani Islamivabariigi suhtes võetud piiravad meetmed — Loetelu isikutest ja üksustest, keda rahaliste vahendite ja majandusressursside külmutamine puudutab — Varaline kahju — Mittevaraline kahju — Viga hüvitise summa hindamisel — Puudumine — Vastuapellatsioonkaebus — Euroopa Liidu lepinguvälise vastutuse tekkeks vajalikud tingimused — Kohustus tõendada piiravate meetmete põhjendatust — Piisavalt selge rikkumine

Kohtuasjas C-45/15 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 4. veebruaril 2015 esitatud apellatsioonkaebus,

Safa Nicu Sepahan Co., asukoht Eşfahān (Iraan), esindaja: advokaat A. Bahrami,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: R. Liudvinaviciute-Cordeiro, M. Bishop ja I. Gurov,

kostja esimeses kohtuastmes,

keda toetab

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindaja: M. Gray,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident A. Tizzano, kodade presidendid M. Ilešič, L. Bay Larsen ja T. von Danwitz, kohtunikud A. Rosas (ettekandja), J. Malenovský, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. G. Fernlund, C. Vajda, S. Rodin, F. Biltgen ja K. Jürimäe,

kohtujurist: P. Mengozzi,

kohtusekretär: vanemametnik L. Hewlett,

arvestades kirjalikus menetluses ja 2. mai 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 8. septembri 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

on teinud järgmise

otsuse

1 Safa Nicu Sepahan Co. palub apellatsioonkaebuses osaliselt tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 25. novembri 2014. aasta otsus Safa Nicu Sepahan *vs*. nõukogu (T-384/11, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2014:986), millega Üldkohus jättis osaliselt rahuldamata tema hagi, milles muu hulgas paluti välja mõista hüvitis varalise ja mittevaralise kahju eest, mis hagejale väidetavalt tekitati sellega, et ta kanti nende üksuste loetellu, kelle rahalised vahendid ja majandusressursid külmutati vastavalt nõukogu 23. mai 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 503/2011, millega rakendatakse määrust (EL) nr 961/2010, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT 2011, L 136, lk 26), I lisa I osa B jaotise punktile 19 ja seejärel vastavalt nõukogu 23. märtsi 2012. aasta määruse (EL) nr 267/2012, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 961/2010 (ELT 2012, L 88, lk 1), IX lisa I osa B jaotise punktile 61 (edaspidi „vaidlusalused sätted“).

2 Euroopa Liidu Nõukogu palub vastuapellatsioonkaebuses osaliselt tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles Euroopa Liidult mõisteti Safa Nicu Sepahani kasuks välja hüvitis mittevaralise kahju eest, mis viimasele tekitati vaidlusaluste õigusnormidega ette nähtud piiravate meetmetega.

Vaidluse taust

3 Vaidluse tausta on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–13 kirjeldatud järgmiselt:

„1 Käesolev kohtuasi puudutab piiravaid meetmeid, mis on kehtestatud selleks, et avaldada survet Iraani Islamivabariigile, et ta lõpetaks tuumarelva leviku tõkestamise seisukohast tundliku tuumaenergiaalase tegevuse ja tuumarelvade kandesüsteemide väljatöötamise (edaspidi „tuumarelva levik”).

2 Hageja, Safa Nicu Sepahan […], on Iraani aktsiaselts.

3 Üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu“, nimi on nõukogu 23. mai 2011. aasta otsusega 2011/299/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413/ÜVJP […] (ELT [2011,] L 136, lk 65), kantud tuumarelvade levikut toetavate isikute loetellu, mis on ära toodud nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsuse [2010/413/ÜVJP], mis käsitleb Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ning millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2007/140/ÜVJP (ELT [2010,] L 195, lk 39), II lisas.

4 Seejärel kanti üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu“, nimi [rakendusmäärusega nr 503/2011] nõukogu 25. oktoobri 2010. aasta määruse (EL) nr 961/2010, milles käsitletakse Iraani vastu suunatud piiravaid meetmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 423/2007 (ELT [2010,] L 281, lk 1), VIII lisas toodud loetelusse.

5 Otsuse 2011/299 ja rakendusmääruse nr 503/2011 põhjendustes on selle üksuse kohta esitatud järgmine kirjeldus: „[k]ommunikatsiooniettevõte, mis on tarninud seadmeid Fardow (Qom [Iraan]) rajatise jaoks, mida ehitatakse ilma sellest Rahvusvahelisele Aatomienergiaagentuurile [IAEA] teatamata“.

6 Pärast ühe oma äripartneri hoiatust palus hageja 7. juuni 2011. aasta kirjas [nõukogul] muuta määruse nr 961/2010 VIII lisa nii, et kas täiendatakse ja parandatakse üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu“, kohta asjaomastes loeteludes tehtud kandeid või need kustutatakse. Ta väitis seoses sellega, et see kanne kas puudutas teist üksust peale tema või oli nõukogu teinud vea, kandes tema nime määruse nr 961/2010 VIII lisas toodud loetelusse.

7 Kuna ta ei saanud vastust oma 7. juuni 2011. aasta kirjale, võttis hageja nõukoguga ühendust telefoni teel ja saatis talle seejärel 23. juunil 2011 uue kirja.

8 Üksust, mida on nimetatud kui „Safa Nicu“, puudutav kanne otsuse 2010/413 II lisas ja määruse nr 961/2010 VIII lisas jäeti nõukogu 1. detsembri 2011. aasta otsusega 2011/783/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT [2011,] L 319, lk 71), ja nõukogu 1. detsembri 2011. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 1245/2011, millega rakendatakse määrust nr 961/2010 (ELT [2011,] L 319, lk 11), kehtima.

9 Otsuses 2011/783 ja rakendusmääruses nr 1245/2011 asendati kanne „Safa Nicu“ kandega „„Safa Nicu“, teise nimega „Safa Nicu Sepahan“, „Safanco Company“, „Safa Nicu Afghanistan Company“, „Safa Al-Noor Company“ ja „Safa Nicu Ltd Company““. Lisaks märgiti puudutatud üksuse identifitseerimisandmetena viis aadressi Iraanis, Araabia Ühendemiraatides ja Afganistanis.

10 Nõukogu teavitas 5. detsembri 2011. aasta kirjas hagejat sellest, et tema nimi jääb otsuse 2010/413 II lisas ja määruse nr 961/2010 VIII lisas sisalduvasse loetellu. Ta tõdes, et märkused, mis hageja esitas 7. juunil 2011, ei õigusta piiravate meetmete lõpetamist. Ta täpsustas, et üksuse, mida on nimetatud kui „Safa Nicu“, loetelusse kandmine puudutas tõepoolest hagejat, hoolimata sellest, et ei olnud esitatud tema täisnime. Ta teatas hagejale samuti eespool punktis 9 mainitud muudatustest.

11 Määrus nr 961/2010 tunnistati kehtetuks [määrusega nr 267/2012] ning nõukogu lisas hageja nime viimati nimetatud määruse IX lisasse. Hagejat puudutav põhjendus on identne rakendusmääruses nr 1245/2011 toodud põhjendusega.

12 Nõukogu teatas 11. detsembri 2012. aasta kirjas hagejale, et tema nimi jäetakse otsuse 2010/413 II lisasse ja määruse nr 267/2012 IX lisasse alles, ning edastas talle kirja lisana viimati nimetatud määruse.

13 Nõukogu 16. aprilli 2014. aasta otsusega 2014/222/ÜVJP, millega muudetakse otsust 2010/413 (ELT [2014,] L 119, lk 65), kustutati hageja nimi otsuse 2010/413 II lisast. Nõukogu 16. aprilli 2014. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 397/2014, millega rakendatakse määrust nr 267/2012 (ELT [2014,] L 119, lk 1), kustutati tema nimi sellest tulenevalt määruse nr 267/2012 IX lisa loetelust.“

Vaidlustatud kohtuotsus

4 Safa Nicu Sepahan esitas 22. juuli 2011. aasta avaldusega Üldkohtule tühistamishagi ja kahju hüvitamise nõude.

5 Üldkohus leidis esiteks seoses vaidlusaluste sätete tühistamise nõudega, et liidu kohus peab kindlaks tegema, kas piiravad üksikmeetmed põhinevad arvestataval faktilisel alusel. Selles küsimuses rõhutas Üldkohus, viidates 28. novembri 2013. aasta kohtuotsuse nõukogu *vs.* Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775) punktidele 64–66, et liidu pädev asutus peab tõendama, et puudutatud isiku vastu kasutatud põhjendused on paikapidavad, mitte puudutatud isik ise ei pea vastupidi tõendama, et need põhjendused on alusetud. Seetõttu kohustas Üldkohus nõukogu esitama asjaolud, mis põhjendavad Safa Nicu Sepahani vastu suunatud meetmete võtmist ja kehtimajätmist.

6 Kuna nõukogu selgitas, et ainus talle teadaolev asjaolu seoses piiravate meetmete võtmise ja kehtimajätmisega oli ühelt liikmesriigilt tulnud loetellu kandmise ettepanek ja selles ettepanekus sisaldunud teavet korrati vaidlusaluste sätete põhjendustes, siis järeldas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 38, et nõukogu ei ole tõendanud, et väide, et Safa Nicu Sepahan on kommunikatsioonieettevõte, mis on tarninud seadmeid Fardow (Qom) rajatise jaoks, on paikapidav. Kuna see väide on ainus põhjendus, millest lähtuvalt võeti vastu ja jäeti kehtima Safa Nicu Sepahani vastu suunatud piiravad meetmed, siis tühistas Üldkohus vaidlusalused sätted.

7 Teiseks meenutas Üldkohus seoses Safa Nicu Sepahani esitatud hüvitise nõudega vaidlustatud kohtuotsuse punktis 47 kohtupraktikat, mille kohaselt liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise eeldus on see, et samal ajal on täidetud teatavad tingimused ehk institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasus, kahju tegelik tekkimine ning põhjuslik seos selle tegevuse ja viidatud kahju vahel.

8 Kõigepealt tuletas Üldkohus institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasuse kohta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 50 meelde, et kohtupraktika kohaselt on nõutav, et isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine peab olema tõendatud, ja meenutas kohtuotsuse punktis 52, et otsustav kriteerium selle tingimuse täidetuse tuvastamisel on see, et asjaomane institutsioon on selgelt ja märkimisväärselt ületanud oma kaalutlusõiguse piire. Üldkohus asus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 57 ja 58 seisukohale, et määruste nr 961/2010 ja nr 267/2012 asjakohased sätted loetlevad ammendavalt tingimused, millal niisugused piirangud on lubatud, ning tõdes, et kui need sätted tagavad puudutatud isikute huvide kaitse, siis tuleb need lugeda üksikisikutele õigusi andvateks õigusnormideks. Sellest, et Üldkohus tuvastas vaidlustatud kohtuotsuses vaidlusaluste sätete kehtetuse, tuleneb, et nõukogu rikkus neid sätteid vastu võttes kõnealuseid määrusi.

9 Seejärel analüüsis Üldkohus, kas see rikkumine on piisavalt selge, ja otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 59–61 seoses kohustusega tõendada, et võetud piiravad meetmed on põhjendatud, et nõukogul puudub selles küsimuses kaalutlusruum, sest see kohustus tuleneb nõudest järgida puudutatud isikute ja üksuste põhiõigusi. Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 62 on nenditud, et õigusnormi puhul, mis nõukogule selle kohustuse paneb, ei esine kohaldamis- või tõlgendamisraskusi.

10 Lisaks märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 63–67, et vaatlusalune norm on heaks kiidetud kohtupraktikas, mis on varasem esimese vaidlusaluse sätte vastuvõtmisest 23. mail 2011, ning järeldas sellest vaidlustatud kohtuotsuse punktides 68 ja 69, et tavapäraselt hoolas ja ettevaatlik haldusorgan oleks selle sätte vastuvõtmise ajal olnud võimeline aru saama, et sellise juhtumi asjaoludel tuleb tal koguda teavet ja tõendeid, mis näitavad, et apellanti puudutavate piiravate meetmete võtmine on õigustatud, et ta saaks vaidlustamise korral tõendada nimetatud meetmete põhjendatust, esitades nimetatud teabe või tõendid liidu kohtule. Neil põhjustel tuvastas Üldkohus isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumise.

11 Teises ja kolmandas järjekorras selgitas Üldkohus, et Safa Nicu Sepahani ülesanne on esitada tõendid, mis kinnitavad tegeliku ja kindla kahju esinemist ja suurust, ning samuti asjaolu, et see kahju on piisavalt otseselt tingitud etteheidetavast tegevusest.

12 Safa Nicu Sepahani esitatud mittevaralise kahju hüvitamise nõude kohta leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 85, et Safa Nicu Sepahani puudutavate piiravate meetmete õigusvastane vastuvõtmine ja kehtimajätmine on tekitanud talle mittevaralist kahju, mis annab talle õiguse saada hüvitist.

13 Mittevaralise kahju eest väljamõistetava hüvitise suuruse kohta leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 86 ja 87 viitega 28. mai 2013. aasta kohtuotsuse Abdulrahim *vs*. nõukogu ja komisjon (C-239/12 P, EU:C:2013:331) punktile 72, et Safa Nicu Sepahani puudutava kande tühistamine nende üksuste loetelus, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, võib küll vähendada väljamõistetava hüvitise summat, kuid ei hüvita tekitatud kahju täielikult. Olles vaidlustatud kohtuotsuse punktides 88–91 selgitanud, et muu hulgas tuleb arvesse võtta tuvastatud rikkumise

raskust, selle kestust, nõukogu tegevust ja tagajärgi, mis Safa Nicu Sepahani põhjendamatu seostamine tuumarelvade levikuga tõi kaasa kolmandate isikute jaoks, määras Üldkohus *ex aequo et bono* hüvitise suuruseks 50 000 eurot.

14 Safa Nicu Sepahani nõude hüvitada tal väidetavalt tekkinud varaline kahju jättis Üldkohus seevastu rahuldamata.

Poolte nõuded

Apellatsioonkaebuse nõuded

15 Apellatsioonkaebuses palub Safa Nicu Sepahan Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles jäetakse rahuldamata kantud varalise kahju hüvitamise nõue;

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles sellega piiratakse hüvitist apellandi mittevaralise kahju eest 50 000 euroga;

— mõista nõukogult välja 5 662 737,40 eurot koos intressiga hüvitisena varalise kahju eest, mis on tekitatud apellandi kandmisega nende isikute loetellu, kelle suhtes kohaldatakse sanktsioone;

— mõista nõukogult välja 2 000 000 eurot koos intressiga hüvitisena mittevaralise kahju eest, mis on tekitatud apellandi kandmisega nende isikute loetellu, kelle suhtes kohaldatakse sanktsioone;

— mõista apellandi poolt Euroopa Kohtus ja Üldkohtus kantud kohtukulud koos intressiga välja nõukogult;

— teise võimalusena mõista nõukogult välja *ex aequo et bono* määratud summad koos intressiga hüvitisena esiteks varalise kahju eest ja teiseks mittevaralise kahju eest, kusjuures viimati nimetatud kahju eest väljamõistetav hüvitis ei saa olla väiksem vaidlustatud kohtuotsusega apellandi kasuks sel alusel juba välja mõistetud summast; samuti mõista nõukogult välja apellandi poolt Euroopa Kohtus ja Üldkohtus kantud kohtukulud koos intressiga;

— kolmanda võimalusena palub apellant suunata kohtuasi tagasi Üldkohtule, et viimane vaataks kahju summa uuesti läbi ja teeks uue otsuse apellandi kasuks.

16 Oma vastuses apellatsioonkaebusele palub nõukogu Euroopa Kohtul:

— jätta apellatsioonkaebus põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

— asendada vaidlustatud kohtuotsuses mõistet „õigusnormi piisavalt selge rikkumine“ käsitlevad põhjendused vastavalt kaalutlustele, mis on toodud vastuses apellatsioonkaebusele;

— mõista apellatsioonkaebusega seotud kohtukulud ja esimese kohtuastme menetlusega seotud kohtukulud välja apellandilt.

Vastuapellatsioonkaebuse nõuded

17 Nõukogu palub vastuapellatsioonkaebuses Euroopa Kohtul:

— tühistada vaidlustatud kohtuotsus osas, milles sellega mõistetakse nõukogult apellandi kasuks välja hüvitis 50 000 eurot hüvitisena viimase kantud mittevaralise kahju eest;

— jätta apellandi mittevaralise kahju hüvitamise nõue rahuldamata, ja

— mõista vastuapellatsioonkaebusega seotud kohtukulud ja esimese kohtuastme menetlusega seotud kohtukulud välja apellandilt.

18 Oma vastuses nõukogu vastuapellatsioonkaebusele palub Safa Nicu Sepahan Euroopa Kohtul jätta vastuapellatsioonkaebus põhjendamatuse tõttu rahuldamata. Ta kordab lisaks apellatsioonkaebuse nõudeid, välja arvatud kolmanda võimalusena esitatud nõuet suunata kohtuasi tagasi Üldkohtule, et viimane vaataks kahju summa uuesti läbi ja teeks uue otsuse tema kasuks.

19 Euroopa Kohtu presidendi 5. augusti 2015. aasta määrusega lubati Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigil astuda menetlusse nõukogu nõuete toetuseks.

Sissejuhatavad märkused

20 Vastavalt kodukorra artiklile 174 võib vastuses apellatsioonkaebusele nõuda apellatsioonkaebuse täielikku või osalist rahuldamist või rahuldamata jätmist. Lisaks võivad pooled, kellel on õigus esitada vastus apellatsioonkaebusele, kodukorra artiklite 172 ja 176 alusel esitada vastuapellatsioonkaebuse eraldi dokumendina vastusest apellatsioonkaebusele; selles dokumendis võib nimetatud kodukorra artikli 178 lõike 1 ja lõike 3 teise lause kohaselt nõuda vaidlustatud kohtuotsuse täielikku või osalist tühistamist väidete ja argumentide põhjal, mis erinevad apellatsioonkaebuses esitatutest. Nendest sätetest koostoimes ilmneb, et vastuses apellatsioonkaebusele ei saa taotleda vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist põhjustel, mis on erinevad ja autonoomsed apellatsioonkaebuses esitatutest, ning neid põhjendusi saab esitada üksnes vastuapellatsioonkaebuses (kohtuotsus, 10.11.2016, DTS Distribuidora de Televisión Digital *vs*. komisjon, C-449/14 P, EU:C:2016:848, punktid 99–101).

21 Nõukogu poolt vastuses Safa Nicu Sepahani apellatsioonkaebusele Euroopa Kohtule esitatud nõude osas asendada vaidlustatud kohtuotsuse põhjendused, mis puudutavad ühte liidu lepinguvälise vastutuse tekke kumulatiivsete tingimuste hulka kuuluvat tingimust ehk tingimust, mis käsitleb isikutele õigusi andva õigusnormi „piisavalt selget rikkumist“, ei ole tegemist mitte apellatsioonkaebuse rahuldamise või rahuldamata jätmise nõudega, vaid nõudega tühistada Üldkohtu otsus, mis sisaldub vaidlustatud kohtuotsuse resolutsiooni punktis 2 ja millega nõukogult mõistetakse Safa Nicu Sepahani kasuks viimasele tekitatud mittevaralise kahju eest välja 50 000 euro suurune hüvitis, niivõrd kui see otsus põhineb sellise rikkumise tuvastamisel. Kuna see nõue ei vasta kodukorra artiklis 174 ette nähtule, siis on see nõue vastuvõetamatu.

22 Ka Safa Nicu Sepahani vastuses nõukogu vastuapellatsioonkaebusele Euroopa Kohtule esitatud nõude osas tühistada vaidlustatud kohtuotsus osaliselt ja mõista tema kasuks välja õiglane hüvitis nii varalise kui ka mittevaralise kahju eest ei piirdu need nõuded vastuapellatsioonkaebuses esitatud väidetega, eirates seeläbi kodukorra artiklis 179 ettenähtut, ning on seetõttu vastuvõetamatud.

23 Kõigepealt tuleb analüüsida nõukogu vastuapellatsioonkaebust, sest see käsitleb esimest tingimust liidu lepinguvälise vastutuse tekke kolmest tingimusest ehk tingimust, mis puudutab isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selget rikkumist.

Nõukogu vastuapellatsioonkaebus

24 Nõukogu vastuapellatsioonkaebuses on esitatud kaks väidet.

Esimene väide, et liidu lepinguvälise vastutuse tekke tingimusi on valesti hinnatud

Poolte argumendid

25 Nõukogu leiab, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 68 ja 69, et vaidlusaluse rikkumise puhul on tegemist „õigusnormi piisavalt selge rikkumisega".

26 Nõukogu väitel otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 59–61, et nõukogul puudus kaalutlusruum otsuse puhul kanda Safa Nicu Sepahan nende isikute loetellu, kelle suhtes kohaldatakse kõnealuseid piiravaid meetmeid. Ta leiab, et Üldkohus jõudis sellele järeldusele, lähtudes ebaõigesti kohtupraktikast, mida nüüd on kinnitatud 28. novembri 2013. aasta kohtuotsusega nõukogu *vs*. Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775) ning 18. juuli 2013. aasta kohtuotsusega komisjon jt *vs*. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518), selleks et teha kindlaks, millise ulatusega on nõukogu kohustus vaidlustamise korral tõendada nende põhjenduste paikapidavust, mis on esitatud isiku kohta, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, sest see kohtupraktikast tulenev norm ei olnud vaidlusaluste sätete vastuvõtmise ajal veel selgelt välja kujunenud.

27 Teiseks väidab nõukogu, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 62, et õigusnorm, mis paneb nõukogule kohustuse tõendada vaadeldavate meetmete põhjendatust, ei ole seotud eriti keerulise olukorraga ega tekita raskusi kohaldamisel või tõlgendamisel. Tema hinnangul tugines Üldkohus seejuures ebatäpselt omaenda kohtupraktikale, millele on viidatud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 64–67. Lisaks tuleks arvesse võtta raskusi, mis on seotud sellise konfidentsiaalse teabe edastamisega, mille põhjal tehakse otsus kanda isik või üksus piiravate meetmete loetellu.

28 Safa Nicu Sepahan vaidleb nendele argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

29 Olgu meelde tuletatud, et ELTL artikli 340 teise lõigu kohaselt kuulub liidu lepinguvälise vastutuse tekkimiseks vajalike tingimuste hulka ka nõue, et esineks isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine (vt selle kohta kohtuotsus, 19.4.2012, Artegodan *vs*. komisjon, C-221/10 P, EU:C:2012:216, punkt 80 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Euroopa Kohtul on olnud võimalus täpsustada, et niisugune rikkumine on aset leidnud juhul, kui asjaomane institutsioon on ilmselgelt ja raskelt eiranud oma kaalutlusõiguse piire, ning selle tuvastamisel tuleb arvesse võtta eelkõige rikutud õigusnormi selguse ja täpsuse astet ja kaalutlusruumi ulatust, mille rikutud õigusnorm liidu ametiasutusele annab (vt selle kohta eelkõige kohtuotsused, 5.3.1996, Brasserie du pêcheur ja Factortame, C-46/93 ja C-48/93, EU:C:1996:79, punktid 55 ja 56; 25.1.2007, Robins jt, C-278/05, EU:C:2007:56, punkt 70, ning 19.6.2014, Specht jt, C-501/12–C-506/12, C-540/12 ja C-541/12, EU:C:2014:2005, punkt 102).

31 Kohtupraktikast tuleneb veel, et igal juhul on liidu õiguse rikkumine ilmselge siis, kui see kestis edasi, hoolimata kohtuotsusest, millega liikmesriigi kohustuste väidetav rikkumine tuvastati, Euroopa Kohtu eelotsusest või antud valdkonnas väljakujunenud kohtupraktikast, mille kohaselt kõnesolev tegevus on

õigusvastane (kohtuotsused, 5.3.1996, Brasserie du pêcheur ja Factortame, C-46/93 ja C-48/93, EU:C:1996:79, punkt 57, ja 12.12.2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, punkt 214).

32 Seda kohtupraktikat arvestades tuleb kontrollida, kas Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 68 ja 69, et käesoleva juhtumi asjaoludel on isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selge rikkumine see asjaolu, et nõukogu ei täitnud kohustust koguda teavet ja tõendeid, mis näitavad, et Safa Nicu Sepahani puudutavate piiravate meetmete võtmine on õigustatud, selleks et ta saaks vaidlustamise korral tõendada nimetatud meetmete põhjendatust, esitades selle teabe ja need tõendid liidu kohtule.

33 Vaidlustatud kohtuotsuse punktist 37 tuleneb, et vaidlust ei ole selles, et nõukogu selgitas Üldkohtus, et ainus temale teadaolev asjaolu, mis on seotud Safa Nicu Sepahani puudutavate piiravate meetmete vastuvõtmise ja kehtimajätmisega, on ühe liikmesriigi ettepanek, ning selles ettepanekus sisalduvat teavet on korratud vaidlusaluste sätete põhjendustes. Vaidlustatud kohtuotsuse punktist 37 tuleneb niisiis, et nõukogul ei olnud teavet ega tõendeid, mis toetaks Safa Nicu Sepahani suhtes piiravate meetmete võtmise põhjendusi.

34 Nõukogu leiab sellegipoolest, et kohtupraktika, mille kohaselt ta peab vaidlustamise korral esitama teabe või tõendid, mis toetaks füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes piiravate meetmete võtmise põhjendusi, ei olnud vaidlusalustest sätetest esimese vastuvõtmise ajal selgelt välja kujunenud. Seega, kuigi ta ei järginud seda kohustust, ei saa talle süüks panna liidu sellekohase õiguse piisavalt selget rikkumist enne 18. juuli 2013. aasta kohtuotsuse komisjon jt *vs*. Kadi (C-584/10 P, C-593/10 P ja C-595/10 P, EU:C:2013:518) ning 28. novembri 2013. aasta kohtuotsuse nõukogu *vs*. Fulmen ja Mahmoudian (C-280/12 P, EU:C:2013:775) kuulutamist, sest nende kohtuotsustega täpsustas Euroopa Kohus seda kohtupraktikat.

35 Siinkohal tuleb meelde tuletada, et nagu Euroopa Kohus on vaidlusalustest sätetest varasemas kohtupraktikas juba rõhutanud, on liit õigusel rajanev liit, milles kontrollitakse institutsioonide aktide kooskõla eelkõige aluslepingute, õiguse üldpõhimõtete ning põhiõigustega (kohtuotsus, 29.6.2010, E ja F, C-550/09, EU:C:2010:382, punkt 44 ja seal viidatud kohtupraktika) ja milles füüsilistele ja juriidilistele isikutele peab olema tagatud tõhus kohtulik kaitse.

36 Tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtte järgimise kohta märkis Euroopa Kohus 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuse Kadi ja Al Barakaat International Foundation *vs*. nõukogu ja komisjon (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) punktis 343, et füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes võetud piiravad meetmed ei jää liidu kohtu kontrolli alt välja muu hulgas juhul, kui leitakse, et õigusakt, mis need kehtestab, käsitleb riiklikku julgeolekut ja terrorismi.

37 Sellest kohtupraktikast tuleneb, et õigus tõhusale kohtulikule kaitsele nõuab, et nõukogu esitaks vaidlustamise korral teabe ja tõendid, mis toetavad füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes piiravate meetmete võtmise põhjendusi. Selles küsimuses ilmneb 3. septembri 2008. aasta kohtuotsuse Kadi ja Al Barakaat International Foundation *vs*. nõukogu ja komisjon (C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461) punktist 336, et füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes võetud piiravate meetmete kohtulikul kontrollimisel peab muu hulgas olema võimalik kontrollida nende põhjenduste seaduslikkust, millel rajaneb otsus kohaldada isiku või üksuse suhtes teatavaid piiravaid meetmeid.

38 Samuti leidis Euroopa Kohus 29. juuni 2010. aasta kohtuotsuse E ja F (C-550/09, EU:C:2010:382) punktis 57, et asjakohane kohtulik kontroll piiravate üksikmeetmete sisulise õiguspärasuse üle peab eeskätt seisnema nii meetmete võtmise põhjendamiseks esitatud faktiliste asjaolude kui ka tõendite ja teabe kontrollimises.

39 Tuleb lisada, et kuigi nimetatud kohtuotsuste tegemise aluseks olid varade külmutamise meetmed, mis olid võetud spetsiifilises, rahvusvahelise terrorismi vastu võitlemise kontekstis, on ilmselge, et sellest kohtupraktikast tulenev kohustus tõendada füüsiliste isikute ja üksikute üksuste vastu suunatud piiravate meetmete põhjendatust kehtib ka varade külmutamise meetmete puhul, mille eesmärk on avaldada survet Iraani Islamivabariigile, nagu Safa Nicu Sepahani vastu suunatud meetmete puhul, võttes eeskätt arvesse, et need meetmed on üksikmeetmed ning need võivad avaldada olulist mõju nende isikute õigustele ja vabadustele, kelle vastu need on suunatud (vt viimati mainitud aspekti kohta kohtuotsus, 3.9.2008, Kadi ja Al Barakaat International Foundation *vs.* nõukogu ja komisjon, C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461, punktid 361 ja 375).

40 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et nõukogu kohustus esitada vaidlustamise korral teave või tõendid, mis toetavad füüsilise või juriidilise isiku suhtes piiravate meetmete võtmise põhjendusi, tulenes Euroopa Kohtu praktikast, mis oli vaidlusaluste sätete vastuvõtmise ajaks juba välja kujunenud. Järelikult leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 68 ja 69 õigesti, et selle kohustuse peaaegu kolm aastat väldanud rikkumine kujutab endast isikutele õigusi andva õigusnormi piisavalt selget rikkumist ja seda olenemata küsimusest, kas käesoleval juhul vaidluse all olevaks õiguseks on õigus, mis selle kohtuotsuse punkti 58 kohaselt seisneb selles, et piiravaid meetmeid ei kohaldataks nende meetmete kohaldamise sisulisi tingimusi eirates, või mis selle kohtuotsuse punkti 60 kohaselt on seotud nõuetega, mis tulenevad õigusest tõhusale kohtulikule kaitsele.

41 Eeltoodud järeldust ei väära nõukogu argument, mis käsitleb raskusi, mis on tingitud füüsilise või juriidilise isiku suhtes piiravate meetmete võtmise otsuse põhjendusi toetava teabe või tõendite konfidentsiaalsusest. Käesoleval juhul ei osutanud nõukogu Üldkohtu menetluse jooksul nimelt kordagi konfidentsiaalsele teabele või tõenditele, mis talle Safa Nicu Sepahani suhtes võetud piiravate meetmete toetuseks väidetavalt teada olid.

42 Järelikult tuleb vastuapellatsioonkaebuse esimene väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Teine väide, et Safa Nicu Sepahanil väidetavalt tekkinud mittevaralise kahju hüvitamise tingimusi on valesti hinnatud

Poolte argumendid

43 Nõukogu väidab, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 86–92, et käesoleva juhtumi asjaoludel ei hüvita vaidlusaluste sätete tühistamine tekitatud kahju täielikult.

44 Nii toimides kaldus Üldkohus kõrvale lahendustest, mida kohaldati teistes kohtuasjades, sealhulgas 11. juuli 2007. aasta kohtuotsuse Sison *vs.* nõukogu (T-47/03, ei avaldata, EU:T:2007:207) punktis 241, milles Üldkohus asus seisukohale, et isikut puudutava kande tühistamine nende isikute loetelus, kelle suhtes kohaldatakse piiravaid meetmeid, kujutab endast sobivat hüvitist. Lisaks on ka Euroopa Kohus 28. mai 2013. aasta kohtuotsuse Abdulrahim *vs.* nõukogu ja komisjon (C-239/12 P, EU:C:2013:331) punktis 72 kinnitanud, et loetellu kandmise otsuse tühistamine kujutab endast asjassepuutuva isiku rehabiliteerimist või talle tekitatud mittevaralise kahju teatavat hüvitamise viisi.

45 Seetõttu tuleks tühistada Üldkohtu otsus, millega Üldkohus mõistis nõukogult apellandi kasuks välja 50 000 eurot talle tekitatud kahju hüvitamiseks.

46 Safa Nicu Sepahan vaidleb nendele argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

47 Tuleb märkida, et Üldkohus tugines oma arutluskäigus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 86 õigesti 28. mai 2013. aasta kohtuotsusele Abdulrahim *vs.* nõukogu ja komisjon (C-239/12 P, EU:C:2013:331), otsustamaks, et vaidlusaluste sätete tühistamine kujutab endast Safa Nicu Sepahanile tekitatud mittevaralise kahju teatavat hüvitamise viisi.

48 Kui Üldkohus seejärel siiski leidis – täpsemalt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 –, et käesoleval juhul võib Safa Nicu Sepahani puudutava kande tühistamine vähendada väljamõistetava hüvitise summat, kuid mitte täielikult hüvitada tekitatud kahju, siis põhines see hinnang juhtumi asjaolude arvessevõtmisel.

49 Selles küsimuses tuleb kõigepealt tõdeda, et Üldkohus ei rikkunud oma hinnanguga õigusnormi, kui ta otsustas juhtumi asjaolude hindamise põhjal, et Safa Nicu Sepahanile tekitatud mittevaralise kahju täielikuks hüvitamiseks on vaja rahalist hüvitist. Kuigi Euroopa Kohus otsustas 28. mai 2013. aasta kohtuotsuses Abdulrahim *vs.* nõukogu ja komisjon (C-239/12 P, EU:C:2013:331), et piiravate meetmete tühistamine kujutab endast tekitatud mittevaralise kahju teatavat hüvitamise viisi, ei tähenda see siiski, et see hüvitamisviis on tingimata piisav, et igal juhul tagada kahju täielik hüvitamine.

50 Lisaks tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kui Üldkohus tuvastab kahju olemasolu, on vaid temal nõude piires pädevus otsustada selle kahju hüvitamise viisi ja ulatuse üle (kohtuotsused, 1.6.1994, komisjon *vs.* Brazzelli Lualdi jt, C-136/92 P, EU:C:1994:211, punktid 66 ja 81; 9.9.1999, Lucaccioni *vs.* komisjon, C-257/98 P, EU:C:1999:402, punkt 34, ning kohtumäärus, 14.12.2006, Meister *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet, C-12/05 P, EU:C:2006:779, punkt 82).

51 Selleks aga, et Euroopa Kohus saaks teostada kohtulikku kontrolli Üldkohtu otsuste üle, peavad need otsused olema piisavalt põhistatud ja juhul, kui tegemist on kahju hindamisega, peavad neis olema välja toodud kriteeriumid, mida on arvestatud kahjusumma kindlaksmääramisel (kohtuotsused, 14.5.1998, nõukogu *vs.* de Nil ja Impens, C-259/96 P, EU:C:1998:224, punktid 32 ja 33; 9.9.1999, Lucaccioni *vs.* komisjon, C-257/98 P, EU:C:1999:402, punkt 35, ning kohtumäärus, 3.9.2013, Idromacchine jt *vs.* komisjon, C-34/12 P, ei avaldata, EU:C:2013:552, punkt 80).

52 Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 88–91, et käesoleval juhul tuleb tekitatud mittevaralise kahju hüvitamiseks vajaliku summa kindlaksmääramiseks muu hulgas arvesse võtta tuvastatud rikkumise raskust, selle kestust, nõukogu tegevust ja tagajärgi, mis Safa Nicu Sepahani põhjendamatu seostamine Iraani tuumarelvade levikuga tõi kaasa kolmandate isikute jaoks. Üldkohus leidis selles küsimuses sisuliselt, et nõukogu väide Safa Nicu Sepahani kohta on eriti tõsine, kuid seda väidet ei toeta mitte mingi teave ega tõend, ja et nõukogu ei kontrollinud omal algatusel ega vastuseks Safa Nicu Sepahani protestidele selle väite põhjendatust, et piirata nimetatud ettevõtjale sellest tulenevaid kahjulikke tagajärgi.

53 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb leida, et Üldkohus nimetas kriteeriumid, mida võeti arvesse väljamõistetud hüvitise summa kindlaksmääramisel. Neil asjaoludel ei ole Euroopa Kohtul põhjust kahelda vaidlustatud kohtuotsuse punktis 92 tehtud järelduses, mille kohaselt Safa Nicu Sepahani kantud mittevaraline kahju on *ex aequo et bono* õiglaselt hinnatuna 50 000 eurot.

54 Järelikult tuleb vastuapellatsioonkaebuse teine väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

55 Kõigist eespool esitatud kaalutlustest tulenevalt tuleb vastuapellatsioonkaebus rahuldamata jätta.

Safa Nicu Sepahani apellatsioonkaebus

56 Safa Nicu Sepahan esitab oma nõuete toetuseks kaks väidet, millest esimene käsitleb tema varalise kahju hüvitamist ja teine tema mittevaralise kahju hüvitamist.

Esimene väide, et varalise kahju hindamisel on rikutud ELTL artikli 340 teist lõiku ja harta artikli 41 lõiget 3, esitatud vastuolulisi põhjendusi, moonutatud faktilisi asjaolusid ja tõendeid ning rikutud põhjendamiskohustust

57 Apellatsioonkaebuse esimene väide jaguneb viieks osaks. Selle väite teist, kolmandat, neljandat ja viiendat osa tuleb analüüsida enne esimese väiteosa käsitlema asumist.

Esimese väite teine osa

– Poolte argumendid

58 Apellatsioonkaebuse esimese väite teises osas leiab Safa Nicu Sepahan ühelt poolt, et kuigi Üldkohus tunnistas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 99, 102, 104, 145 ja 147, et Derbendikhani (Iraak) elektrijaama rekonstrueerimise lepingu kontekstis tekkis kõnealuste piiravate meetmete võtmise tõttu varaline kahju, keeldus Üldkohus sellegipoolest meelevaldselt ning ELTL artikli 340 teise lõigu ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 41 lõike 3 vastaselt nõukogult tekitatud kahju eest hüvitist välja mõistmast. Lisaks moonutas Üldkohus tõendeid, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 104 leidis, et „väidetava kahju tegelikkus ja suurus“ ei ole tõendatud. Samuti moonutas Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 106 tõendeid, mis Safa Nicu Sepahan esitas kasumimarginaali ja tulumäära kohta, mis tal selle lepingu raames oli.

59 Teiselt poolt märgib Safa Nicu Sepahan, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 99 ja 100 keeldus Üldkohus meelevaldselt talle hüvitise väljamõistmisest kahju eest, mis tulenes tema pangakontode sulgemisest Emirate National Bank of Dubai poolt, olgugi et selle kohtuotsuse punktides 145 ja 147 tõdes Üldkohus, et Safa Nicu Sepahani käibe ja kasumlikkuse suure languse, tema poolt paljude töötajate töölepingute ülesütlemise ja muude tal tekkinud kulude tegelikkus on tõendatud. Lisaks on vaidlustatud kohtuotsuse põhjendused vastuolulised ja nendes on moonutatud tõendeid, sest ühest küljest leidis Üldkohus selle kohtuotsuse punktis 98, et Safa Nicu Sepahan oleks võinud saada finantsteenuseid, mida talle varem osutas Emirate National Bank of Dubai, mõnelt muult pangalt, samas kui selle kohtuotsuse punktis 96 leidis ta, et iga pank, kes teeb koostööd Safa Nicu Sepahaniga, riskib sellega, et liit võtab piiravaid meetmeid ka tema suhtes.

60 Nõukogu vaidleb nendele argumentidele vastu.

– Euroopa Kohtu hinnang

61 Tuleb meelde tuletada, et ühest küljest peab kahju, mille hüvitamist liidu lepinguvälise vastutuse kohaldamise hagiga ELTL artikli 340 teise lõigu alusel nõutakse, olema tegelik ja kindel (vt kohtuotsused, 21.5.1976, Roquette frères *vs*. komisjon, 26/74, EU:C:1976:69, punktid 22 ja 23, ning 16.7.2009, SELEX Sistemi Integrati *vs*. komisjon, C-481/07 P, ei avaldata, EU:C:2009:461, punkt 36). Teisest küljest peab selleks, et liidu lepinguväline vastutus saaks tekkida, kahju piisavalt otseselt tulenema institutsioonide õigusvastasest tegevusest (vt selle kohta kohtuotsused, 4.10.1979, Dumortier jt *vs*. nõukogu, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79, EU:C:1979:223, punkt 21, ning 12.12.2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04, EU:C:2006:774, punkt 218).

62 Igal juhul peab liidu lepinguvälisele vastutusele tuginev pool esitama veenvad tõendid nii väidetava kahju esinemise kui ka selle suuruse kohta (kohtuotsused, 16.9.1997, Blackspur DIY jt *vs*. nõukogu ja komisjon, C-362/95 P, EU:C:1997:401, punkt 31, ning 16.7.2009, SELEX Sistemi Integrati *vs*. komisjon, C-481/07 P, ei avaldata, EU:C:2009:461, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika), ning samuti piisavalt otsese põhjusliku seose esinemise kohta liidu institutsiooni tegevuse ja väidetava kahju vahel (vt selle kohta kohtuotsus, 30.1.1992, Finsider jt *vs*. komisjon, C-363/88 ja C-364/88, EU:C:1992:44, punkt 25, ning kohtumäärus, 31.3.2011, Mauerhofer *vs*. komisjon, C-433/10 P, ei avaldata, EU:C:2011:204, punkt 127).

63 Mis puudutab etteheidet, et Üldkohus keeldus meelevaldselt välja mõistmast hüvitist Safa Nicu Sepahanile kahju eest, mida viimane väidetavalt kandis Derbendikhani elektrijaama rekonstrueerimise lepingu ülesütlemise tõttu, siis tuleb tõdeda, et see etteheide põhineb vaidlustatud kohtuotsuse valestimõistmisel. Üldkohus tõdes selle kohtuotsuse punktides 99, 102 ja 104, et väidetavalt kantud kahju tegelikkust ja suurust puudutavate väidete toetuseks ei ole esitatud tõendeid, ning niisiis jättis ta Safa Nicu Sepahani hüvitisenõude selle kahju osas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 107 põhjendatult rahuldamata. Kuna ka vaidlustatud kohtuotsuse punktides 145 ja 147 tõdes Üldkohus, et Safa Nicu Sepahan ei ole esitanud asjaolusid, mis võimaldaksid hinnata tekitatud kahju tegelikkust ja sel juhul ka selle suurust, siis ei saa Üldkohtule ette heita meelevaldsust.

64 Argumendi kohta, et Üldkohus olevat väidetava kahju hindamisel rikkunud proportsionaalsuse ja „õiglase hindamise“ põhimõtteid, mida Safa Nicu Sepahan loeb liikmesriikide õiguse ühisteks üldpõhimõteteks ELTL artikli 340 teise lõigu ja harta artikli 41 lõike 3 tähenduses, tuleb tõdeda, et niisugused põhimõtted ei saa käesoleval juhul muuta järeldust, et Safa Nicu Sepahani ülesanne oli esitada veenvad tõendid nii väidetava kahju olemasolu kui ka suuruse kohta.

65 Seoses argumendiga, et Üldkohus moonutas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 104 ja 106 tõendeid, olgu meelde tuletatud, et pelk viide sellisele moonutamisele ei vasta Euroopa Kohtu praktikas seatud nõuetele, mille kohaselt tuleb apellatsioonkaebuses muu hulgas täpselt nimetada tõendid, mida väidetavalt on moonutatud (kohtuotsus, 7.9.2016, Pilkington Group jt *vs*. komisjon, C-101/15 P, EU:C:2016:631, punkt 62 ja seal viidatud kohtupraktika).

66 Kuid Safa Nicu Sepahan ei selgita esiteks seda, kuidas Üldkohus tõendeid moonutas, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 104 tõdes, et väidetava kahju tegelikkus ja suurus ei ole tõendatud. Teiseks, mis puudutab Üldkohtule tehtud etteheidet, et ta moonutas tõendeid, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 106, et Safa Nicu Sepahan ei ole nimetanud sektori, milles ta tegutseb, üldist tulumäära, olgugi et apellant nimetas selle määra, öeldes, et see on 20% kõnealuse lepingu hinnast, siis selle kohta tuleb märkida, et see argument põhineb vaidlustatud kohtuotsuse valestimõistmisel, kuna Üldkohus ei nendi kohtuotsuse selles punktis mitte seda, et Safa Nicu Sepahan ei ole seda tulumäära nimetatud, vaid et ta ei ole selle kohta esitanud ei piisavalt täpseid andmeid ega muid asjaolusid, millest ilmneks väidetavalt kantud kahju tegelikkus ja suurus.

67 Mis puudutab etteheidet, et Üldkohus jättis meelevaldselt rahuldamata nõude hüvitada kahju, mis tuleneb Safa Nicu Sepahani pangakontode sulgemisest, siis tuleb märkida, et kuigi Üldkohus tegi selle kohtuotsuse punktis 96 Safa Nicu Sepahani esitatud kirjast järelduse, et nende pangakontode sulgemine Emirate National Bank of Dubai poolt võis toimuda vaidlusaluste piiravate meetmete võtmise tõttu, leidis ta kohtuotsuse punktides 97–100 siiski, et Safa Nicu Sepahan ei tõendanud, et kandis kontode sulgemise tõttu kahju, ning märkis kohtuotsuse punktis 97 muu hulgas, et Emirate National Bank of Dubai ei külmutanud nendel kontodel olnud vahendeid, vaid tagastas need Safa Nicu Sepahanile. Samuti leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 145 ja 147, et puudub põhjuslik seos väidetavalt kantud kahju ning Safa Nicu Sepahani vähenenud käibe ja kasumlikkuse vahel, tõdedes ühest küljest, et Safa Nicu Sepahan ei ole selgitanud sellise arengu põhjusi, ja teisest küljest, et isegi kui oletada, et põhjusliku seose saaks tuletada ainuüksi sellest, et asjaomased piiravad meetmed on olemas, ei ole Safa Nicu Sepahan esitanud asjaolusid, mis võimaldaks hinnata niisuguse kahju ulatust. Seega ei rikkunud Üldkohus põhjendamiskohustust, kui ta jättis hüvitisnõude rahuldamata.

68 Argumendi kohta, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 96 ja 98 on esitatud vastuolulised põhjendused ja moonutatud tõendeid, olgu lisaks märgitud, et see argument ei saa igal juhul väärata Üldkohtu tõdemust kohtuotsuse punktis 97, mis on juba iseenesest piisav, et jätta rahuldamata Safa Nicu Sepahani taotlus hüvitada kahju, mida ta väidetavalt kandis oma pangakontode sulgemise tõttu Emirate National Bank of Dubai poolt.

69 Seetõttu tuleb apellatsioonkaebuse esimese väite teine osa tagasi lükata.

Esimese väite kolmas osa

– Poolte argumendid

70 Apellatsioonkaebuse esimese väite kolmandas osas väidab Safa Nicu Sepahan esiteks, et Üldkohus rikkus ELTL artikli 340 teist lõiku ja harta artikli 41 lõiget 3, kui ta keeldus Safa Nicu Sepahani kasuks välja mõistmast hüvitist kahju eest, mida viimane väidetavalt kandis ärisuhete katkemise tõttu Siemens AG-ga, kes oli üks tema olulistest tarnijatest, kuigi eelnevalt oli Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 109 ja 110 möönnud, et ärisuhete katkemine oli vaidlusaluste piiravate meetmete võtmise otsene tagajärg. Kohtuotsuse punktis 110 nentis Üldkohus aga vastuoluliselt, et toodete tarnimisest keeldumine ei kujuta endast iseenesest kahju. Mis lisaks puudutab Safa Nicu Sepahani käibe langust tema suhtes võetud piiravate meetmete tõttu, siis Üldkohus moonutas tõendeid ja tema enda tuvastatud fakte, mis on toodud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 145 ja 147, jättes hüvitisenõude rahuldamata.

71 Teiseks heidab Safa Nicu Sepahan Üldkohtule ette faktiliste asjaolude ja tõendite moonutamist, kuna Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 115 ja 116, et Safa Nicu Sepahani ja Mobarakeh Steel Company vaheliste lepinguliste suhete katkemise põhjus ei olnud mitte piiravate meetmete võtmine Safa Nicu Sepahani suhtes, vaid hilinemine kõnealuse lepingu täitmisel. Üldkohus oli aga vaidlustatud kohtuotsuse punktis 113 järeldanud, et apellandi ärisuhete katkemise ning kõnealuste piiravate meetmete võtmise vahel on põhjuslik seos. Lisaks leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 133, 136–139, 145 ja 147, et Safa Nicu Sepahan ei ole tõendanud, et väidetav kahju tekkis selle tagajärjel, et tema Euroopa tarnijad katkestasid temaga ärisuhted – seeläbi nõudis Üldkohus tõendit, mida on võimatu esitada, ning moonutas piiravate meetmete eesmärki, mis on võimalikult suure majandusliku ja finantskahju tekitamine üksusele, kelle suhtes meetmeid kohaldatakse.

72 Nõukogu vaidleb nendele argumentidele vastu.

– Euroopa Kohtu hinnang

73 Etteheite kohta, et Üldkohus jättis meelevaldselt ja ELTL artikli 340 teist lõiku ning harta artikli 41 lõiget 3 rikkudes rahuldamata nõude mõista Safa Nicu Sepahani kasuks välja hüvitis kahju eest, mis tal väidetavalt tekkis ärisuhete katkemise tõttu Siemensiga, tuleb märkida, et kuigi Üldkohus mainis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 109, 110, 145 ja 147 kahjulikke tagajärgi, mis piiravatel meetmetel võib olla äriühingu ärisuhetele oma tarnijatega ja tema käibele, ei leidnud Üldkohus nendes punktides siiski, et nende suhete katkemine iseenesest moodustab hüvitatava kahju. Vastupidi, selle kohtuotsuse punktis 110 leidis Üldkohus õigesti ja mittevastuolulistel põhjendustel, et tegelik ja kindel varaline kahju saab tekkida üksnes tagajärgedest, mida ärisuhete katkemine äriühingu tarnijatega avaldab selle äriühingu majandustulemustele, mitte aga katkemisest enesest.

74 Seoses Safa Nicu Sepahani argumendiga, et varalise kahju puudumise tuvastamine Üldkohtu poolt moonutab faktilisi asjaolusid, mis annavad tunnistust Safa Nicu Sepahani finantstulemuste langusest, mida mainiti vaidlustatud kohtuotsuse punktides 145 ja 147, olgu meelde tuletatud, et nähtuvalt käesoleva kohtuotsuse punktist 65 ei vasta pelk viide sellisele moonutamisele Euroopa Kohtu praktikas

seatud nõuetele, mille kohaselt tuleb apellatsioonkaebuses muu hulgas täpselt nimetada tõendid, mida väidetavalt on moonutanud. Lisaks peab niisugune moonutamine selgelt nähtuma toimiku materjalidest, ilma et oleks vaja fakte ja tõendeid uuesti hindama asuda (kohtuotsus, 6.4.2006, General Motors *vs*. komisjon, C-551/03 P, EU:C:2006:229, punkt 54 ja seal viidatud kohtupraktika).

75 Safa Nicu Sepahan piirdub aga selles osas viitamisega kaheksale lisale, mis on liidetud tema poolt Üldkohtule esitatud seisukohtade juurde, ilma et ta täpsustaks, milles väidetav moonutamine seisneb. Võttes arvesse, et faktide ja tõendite hindamine ei ole iseenesest õigusküsimus, mida Euroopa Kohus saaks apellatsioonimenetluses kontrollida – välja arvatud juhul, kui neid fakte ja tõendeid on moonutatud, kuid käesoleval juhul ei ole moonutamisega tegemist (vt selle kohta eelkõige kohtuotsused, 3.9.2009, Moser Baer India *vs*. nõukogu, C-535/06 P, EU:C:2009:498, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika; 7.4.2016, Akhras *vs*. nõukogu, C-193/15 P, EU:C:2016:219, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 8.9.2016, Iranian Offshore Engineering & Construction *vs*. nõukogu, C-459/15 P, ei avaldata, EU:C:2016:646, punkt 44) – tuleb käsitletav argument neil asjaoludel vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

76 Mis puudutab argumenti, et Üldkohus moonutas faktilisi asjaolusid, kuna ta tõdes vaidlustatud kohtuotsuse punktides 115 ja 116, et peamine põhjus, mille tõttu Mobarakeh Steel Company kõnealuse lepingu üles ütles, oli hilinemine lepingu täitmisel, mitte piiravate meetmete võtmine Safa Nicu Sepahani suhtes, siis tuleb meenutada, et nagu sisuliselt tuleneb ka käesoleva kohtuotsuse punktist 74, on tõendite moonutamisega tegemist juhul, kui uusi tõendeid kogumata on selge, et olemasolevatele tõenditele antud hinnang on ilmselgelt väär. Nii on see eelkõige juhul, kui järeldused, millele Üldkohus on teatavate dokumentide põhjal jõudnud, ei ole nende dokumentide mõtte ja ulatusega kooskõlas, kui neid dokumente tervikuna tõlgendada (kohtuotsus, 18.7.2007, Industrias Químicas del Vallés *vs*. komisjon, C-326/05 P, EU:C:2007:443, punktid 60 ja 63).

77 Selles küsimuses tuleb tõdeda, et Mobarakeh Steel Company 3. septembri 2011. aasta kirjast, mis on lisatud Safa Nicu Sepahani poolt Üldkohtule esitatud repliigile, ilmneb, et kõnealuse lepingu lõpetamise ajend oli vähemalt osaliselt Safa Nicu Sepahani hilinemine lepingu täitmisel võrreldes kirjas nimetatud tähtajaga, mis – nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 114 õigesti täheldas –, saabus kuus kuud enne piiravate meetmete võtmist Safa Nicu Sepahani suhtes. Kuivõrd Üldkohus asus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 116 seisukohale, et Safa Nicu Sepahani puudutavate piiravate meetmete vastuvõtmine ei olnud kõnealuse lepingu ülesütlemise määrav ja otsene põhjus, leidmata samas, et hilinemine ise oleks selleks põhjuseks olnud, ei saa Üldkohtu hinnangut sellele tõendile neil asjaoludel pidada ilmselgelt vääraks.

78 Mis lisaks puudutab Safa Nicu Sepahani argumenti, et Üldkohus nõudis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 133, 136–139, 145 ja 147 tõendit, mida on võimatu esitada, et tõendada piiravate meetmete tõttu kantud kahju, siis tuleb tõdeda, et nendest punktidest ilmneb, et Üldkohus lükkas ebapiisavatena tagasi Safa Nicu Sepahani esitatud tõendid eelkõige põhjusel, et need ei võimaldanud vahet teha tellimustel, mille Safa Nicu Sepahan oli oma Euroopa tarnijatele tõepoolest esitanud, ega teada saada, milline on Safa Nicu Sepahani poolt nendelt tarnijatelt ostetud seadmete osakaal, mis olid selle äriühingu käibe languse põhjuseks, ja üldisemalt, millised konkreetsed kahjulikud tagajärjed sellest tulenesid.

79 Selles küsimuses tuleb meelde tuletada, et liidu kohus ei saa sellega, et esineb reaalne ja kindel kahju, nõustuda abstraktselt, vaid kahju olemasolu tuleb hinnata konkreetsete faktiliste asjaolude põhjal, mis kohtule hindamiseks esitatud juhtumit iseloomustavad (kohtuotsus, 15.6.2000, Dorsch Consult *vs*. nõukogu ja komisjon, C-237/98 P, EU:C:2000:321, punkt 25).

80 Nõue esitada sellised tõendid, mida Üldkohus nimetas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 133, 136–139, 145 ja 147, on hädavajalik, otsustamaks väidetava kahju tegelikkuse ja suuruse üle. Olles tuvastanud, et Safa Nicu Sepahan ei ole selliseid tõendeid esitanud, otsustas Üldkohus õigesti, et tema esitatud tõendid olid ebapiisavad väidetava kahju tegelikkuse ja suuruse kindlakstegemiseks.

81 Käesoleva väite kolmas osa tuleb seega tagasi lükata.

Esimese väite neljas osa

– Poolte argumendid

82 Apellatsioonkaebuse esimese väite neljandas osas väidab Safa Nicu Sepahan esiteks, et Üldkohus rikkus ELTL artikli 340 teist lõiku ja harta artikli 41 lõiget 3, kui ta keeldus mõistmast Safa Nicu Sepahani kasuks välja hüvitist kahju eest, mida viimane väidetavalt kandis niisuguste ärisuhete katkemise tõttu, mida ta vajas Süürias asuva Eufrati tammi elektriseadmete moderniseerimiseks. Teiseks heidab ta Üldkohtule ette põhjendamiskohustuse rikkumist, kuna Üldkohus jättis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 120 väidetavalt esitamata põhjused, mille tõttu ta lükkas tagasi Safa Nicu Sepahani argumendi, et hilinemine nimetatud tammi elektriseadmete moderniseerimise projekti täitmisel oli tingitud teda puudutavate piiravate meetmete võtmisest.

83 Nõukogu vaidleb nendele argumentidele vastu.

– Euroopa Kohtu hinnang

84 Argumendi kohta, et Üldkohus rikkus ELTL artikli 340 teist lõiku ja harta artikli 41 lõiget 3, kuna ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 122, et Safa Nicu Sepahan ei ole esitanud tõendeid, millest ilmneks tema kasumimarginaal Eufrati tammi elektriseadmete moderniseerimise projekti raames, tuleb tõdeda, et sisuliselt soovitakse selle argumendiga saavutada, et esimeses kohtuastmes esitatud tõendeid uuesti hinnataks. Kuna käesoleva kohtuotsuse punktis 75 meenutatud kohtupraktika kohaselt ei kujuta tõenditele antava kaalu hindamine endast – välja arvatud tõendite moonutamise korral – õigusküsimust, mis iseenesest alluks apellatsioonimenetluses Euroopa Kohtu kontrollile, siis tuleb see argument vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

85 Mis puudutab etteheidet, et Üldkohus ei põhjendanud vaidlustatud kohtuotsuse punktis 120, miks ta lükkas tagasi Safa Nicu Sepahani argumendi, mille kohaselt nimetatud projektiga seotud kirjadest ilmneb usutavalt, et hilinemine selle projekti teostamisel oli tingitud kõnealuste piiravate meetmete võtmisest, siis tuleb meelde tuletada, et ELTL artiklis 296 ette nähtud põhjendamiskohustus on oluline vorminõue, mida tuleb eristada põhjenduste sisulise õigsuse küsimusest, millest sõltub vaidlusaluse akti sisuline õiguspärasus. Otsuse põhjendamine tähendab nimelt nende põhjenduste formaalset väljendamist, millele see otsus tugineb. Kui neis põhjendustes on tehtud viga, siis mõjutab see otsuse sisulist õiguspärasust, mitte aga otsuse põhjendatust, mis võib olla piisav ka väärasid põhjendusi esitades. Sellest järeldub, et õigusakti sisulise põhjendatuse vaidlustamiseks esitatud väited ja argumendid on põhjendamatusele või põhjenduse ebapiisavusele rajaneva väite raames asjakohatud (kohtuotsus, 18.6.2015, Ipatau *vs*. nõukogu, C-535/14 P, EU:C:2015:407, punkt 37 ja seal viidatud kohtupraktika).

86 Käesoleval juhul on Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 121 selgitanud, et Safa Nicu Sepahan esitas küll loetelu kõnealuse projekti jaoks vajalikest masinatest ja koostisosadest, kuid ei esitanud ühtegi tõendit, mis kinnitaks, et nimetatud tooteid ei olnud võimalik tarnida piiravate meetmete võtmise tõttu. Kohtuotsuse punktis 122 tõdes Üldkohus, et Safa Nicu Sepahan ei olnud esitanud tõendeid, mis tõendaks kahju, mis väidetavalt tekkis seetõttu, et teatava osa puhul lepingust tuli kasutada alltöövõtjaid. Olles selle kohtuotsuse punktides 123 ja 124 nimetanud muud tõendid, mille puudumine Üldkohtu toimikust takistas väidetava kahju tegelikkuse ja suuruse kindlakstegemist, jättis Üldkohus kohtuotsuse punktis 125 rahuldamata Safa Nicu Sepahani hüvitise nõude osas, milles see oli seotud Eufrati tammi elektriseadmete moderniseerimise projektiga.

87 Neil asjaoludel ei rikkunud Üldkohus ELTL artiklist 296 tulenevat põhjendamiskohustust.

88 Seega tuleb neljas väiteosa tagasi lükata.

Esimese väite viies osa

– Poolte argumendid

89 Apellatsioonkaebuse esimese väite viiendas osas väidab Safa Nicu Sepahan esiteks, et Üldkohus rikkus ELTL artikli 340 teist lõiku ja harta artikli 41 lõiget 3, kui ta keeldus mõistmast Safa Nicu Sepahani kasuks välja hüvitist kahju eest, mida viimane väidetavalt kandis niisuguste ärisuhete katkemise tõttu, mida ta vajas elektrialajaamade ehitamisega Kunduzis (Afganistan) ja Baghlānis (Afganistan) seotud lepinguliste kohustuste täitmiseks. Teiseks heidab Safa Nicu Sepahan Üldkohtule ette faktiliste asjaolude ja tõendite moonutamist, sest Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 130 väidetavalt, et Safa Nicu Sepahan ei olnud tõendanud, et ta ei saanud oma lepingulisi kohustusi täita sellepärast, et Siemens tühistas tellimuse viitenumbriga P06000/CO/3060, samas kui selle kohtuotsuse punktides 109 ja 147 tõdes Üldkohus, et Safa Nicu Sepahan ei saanud neid projekte ilma alltöövõtjaid kasutamata lõpule viia.

90 Nõukogu vaidleb nendele argumentidele vastu.

– Euroopa Kohtu hinnang

91 Mis puudutab argumenti, et on rikutud ELTL artikli 340 teist lõiku ja harta artikli 41 lõiget 3, siis tuleb tõdeda, et Safa Nicu Sepahan ei määratle nõutava täpsusega neid osi vaidlustatud kohtuotsuses, millega ta ei nõustu.

92 Etteheite kohta, et Üldkohus moonutas fakte, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 130, et Safa Nicu Sepahan oleks võinud täita Kunduzi ja Baghlāni elektrialajaamade ehituslepingu ilma alltöövõtjaid kasutamata, tuleb tõdeda, et see argument põhineb vaidlustatud kohtuotsuse valestimõistmisel. Nimelt ei ole Üldkohus viidatud punktis 130 väljendanud arusaama, et Safa Nicu Sepahan oli igal juhul võimeline need projektid ilma alltöövõtjaid kasutamata lõpule viima. Küll aga selgub sellest punktist, et Üldkohus tõdes, et apellant ei tõendanud, et seda lepingut ei saanud täita, kasutades mõnd teist tarnijat kui Siemens. Neil asjaoludel ei saa Üldkohtule moonutamist ette heita.

93 Seetõttu tuleb apellatsioonkaebuse esimese väite viies osa tagasi lükata.

Esimese väite esimene osa

– Poolte argumendid

94 Apellatsioonkaebuse esimese väite esimeses osas heidab Safa Nicu Sepahan Üldkohtule ette, et viimane rikkus liikmesriikide õiguse ühiseid üldpõhimõtteid ELTL artikli 340 teise lõigu ja harta artikli 41 lõike 3 tähenduses, milles on määratletud liidu lepinguvälise vastutuse kord, kuivõrd Üldkohus jättis hoolimata esitatud tõenditest rahuldamata apellandi nõude varalise kahju hüvitamiseks, kuigi ta oli vaidlustatud kohtuotsuses, eeskätt selle punktides 109, 145 ja 147 tuvastanud varalise kahju esinemise.

– Euroopa Kohtu hinnang

95 Tuleb märkida, et esimese väite esimene osa puudutab vaidlustatud kohtuotsuse põhjendusi, millega ei nõustuta selle väite teistes osades, mis käsitlevad Safa Nicu Sepahanile väidetavalt tekitatud kahju erinevaid elemente, kuid käesolev väiteosa ei sisalda uusi asjaolusid, mis esimest väidet toetaks.

96 Kuna esimese väite teised osad on tagasi lükatud, siis tuleb ka väite esimene osa tagasi lükata.

Täiendav nõue, mille Safa Nicu Sepahan koos esimese väitega esitas

– Poolte argumendid

97 Safa Nicu Sepahan väidab täiendavalt, et Üldkohus oleks pidanud välja mõistma hüvitise, määrates kindlaks selle summa, ning lähtuma seejuures proportsionaalsuse ja „õiglase hindamise“ põhimõtetest, mis kuuluvad liikmesriikide õiguse ühiste üldpõhimõtete hulka ELTL artikli 340 teise lõigu ja harta artikli 41 lõike 3 tähenduses.

98 Nõukogu vaidleb sellele argumendile vastu.

– Euroopa Kohtu hinnang

99 Nagu eelnevast tuleneb, leidis Üldkohus õigesti, et tingimused, mis on vajalikud, et tekiks liidu lepinguväline vastutus Safa Nicu Sepahani väidetava varalise kahju eest, ei ole täidetud, nii et seega tegi Üldkohus õigesti, kui jättis välja mõistmata hüvitise, mida Safa Nicu Sepahan sel alusel nõudis.

100 Kõiki eelnevaid kaalutlusi arvestades tuleb apellatsioonkaebuse esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, mis käsitleb põhjendamiskohustuse ja proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist mittevaralise kahju hüvitamisel

Poolte argumendid

101 Apellatsioonkaebuse teises väites heidab Safa Nicu Sepahan Üldkohtule ette, et viimane mõistis kantud kahju hüvitamiseks tema kasuks välja üksnes tagasihoidlikud 50 000 eurot, olgugi et ta tõdes vaidlustatud kohtuotsuse punktides 83, 86, 88 ja 89, et tegemist on eriti raske rikkumisega, mille tagajärjed kestsid kolm aastat. Üldkohus ei põhjendanud selle summa suuruse määramist. Lisaks rikuvad vaidlustatud kohtuotsuse põhjendused proportsionaalsuse põhimõtet. Safa Nicu Sepahan selgitab selle kohta täpsemalt, et Üldkohus jättis arvesse võtmata nii asjaolu, et ta oli sunnitud üles ütlema paljude töötajate töölepingud, see aga kahjustas tema mainet, kui ka asjaolu, et piiravate meetmete tagajärjed tekitavad talle jätkuvalt kahju. Safa Nicu Sepahan on nimelt näiteks endiselt kirjas veebisaidil „Iran Watch“.

102 Nõukogu vaidleb nendele argumentidele vastu.

Euroopa Kohtu hinnang

103 Proportsionaalsuse põhimõtte väidetava rikkumise kohta tuleb meelde tuletada, et nagu tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktides 50 ja 51 viidatud kohtupraktikast, on juhul, kui Üldkohus on tuvastanud kahju esinemise, vaid temal nõude piires pädevus otsustada selle kahju hüvitamise viisi ja suuruse üle. Samast kohtupraktikast tuleneb aga veel, et selleks, et Euroopa Kohus saaks teostada kohtulikku kontrolli Üldkohtu otsuste üle, peavad need otsused olema piisavalt põhistatud ja juhul, kui tegemist on kahju hindamisega, peavad neis olema välja toodud kriteeriumid, mida on arvesse võetud kahjusumma kindlaksmääramisel.

104 Seoses põhjendamiskohustuse väidetava rikkumisega tuleb märkida, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 88 tõdes Üldkohus, et juhtumi asjaolude kohaselt mõjutas väide, et Safa Nicu Sepahan on seotud Iraani tuumarelva levikuga, väljaspool liitu asuvate kolmandate üksuste käitumist tema suhtes. Üldkohus tuvastas seejuures niisuguse mittevaralise kahju esinemise, mida ei ole võimalik täielikult korvata vaidlusaluste sätete tagantjärele õigusvastaseks tunnistamisega.

105 Lisaks toonitas Üldkohus, et nõukogu poolt Safa Nicu Sepahani vastu esitatud väide on eriti tõsine. Ta märkis vastavalt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 83 ja 89, et väide Safa Nicu Sepahani seotusest Iraani tuumarelva levikuga tuleneb liidu institutsiooni ametlikust seisukohast, mis on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ja millega kaasnevad siduvad õiguslikud tagajärjed, ja et see seisukoht seostas selle äriühingu tegevusega, mis kujutab endast ohtu rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule.

106 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 87 veel, et vaidlusaluste sätete tühistamine võib vähendada väljamõistetava hüvitise summat, kuid tekitatud kahju see täielikult ei hüvita. Ta täpsustas selle kohtuotsuse punktides 90 ja 91 selles küsimuses, et nõukogu väidet ei toeta mitte mingid tõendid, piiravad meetmed jäeti jõusse kolmeks aastaks ning ei ilmne, et nõukogu oleks kogu selle aja jooksul kontrollinud selle väite paikapidavust, et piirata asjassepuutuvale ettevõtjale sellest tulenevaid kahjulikke tagajärgi.

107 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et Üldkohus põhjendas oma otsust piisavalt, märkides ära kriteeriumid, millest lähtuvalt hüvitise summa kindlaks määrati.

108 Mis viimaseks puudutab Safa Nicu Sepahani argumenti, et kõnealused piiravad meetmed tekitavad talle jätkuvalt kahjulikke tagajärgi, võttes arvesse, et nendes sisalduv väide kajastub jätkuvalt veebisaitidel, näiteks saidil „Iran Watch“, siis tuleb nentida, et esimeses kohtuastmes Safa Nicu Sepahan seda väidet ei esitanud.

109 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb väide, mis esimest korda esitatakse Euroopa Kohtu apellatsioonimenetluses, vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata. Apellatsioonimenetluses piirdub Euroopa Kohtu pädevus nimelt Üldkohtus arutatud väidetele antud hinnangu kontrollimisega. Kui poolel lubataks Euroopa Kohtus esitada esimest korda väide, mida ta ei esitanud Üldkohtus, tähendaks see, et tal on õigus Üldkohtus arutatud asjaga võrreldes laiendada kohtuvaidluse ulatust Euroopa Kohtus, kelle pädevus on apellatsioonimenetluses piiratud (vt selle kohta kohtuotsus, 28.6.2005, Dansk Rørindustri jt *vs*. komisjon, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P – C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkt 165 ja seal viidatud kohtupraktika).

110 Järelikult tuleb see argument vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

111 Neil asjaoludel tuleb apellatsioonkaebuse teine väide osaliselt põhjendamatuse ja osaliselt vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

112 Seetõttu tuleb apellatsioonkaebus rahuldamata jätta.

Kohtukulud

113 Kodukorra artikli 184 lõikes 2 on sätestatud, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu või kui see on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kodukorra artikli 138 lõikes 3 on täpsustatud, et kui osa nõudeid rahuldatakse ühe poole, osa teise poole kasuks, jäävad kummagi poole kohtukulud tema enda kanda.

114 Kuna nii Safa Nicu Sepahani kui ka nõukogu nõuded tuleb rahuldamata jätta, tuleb nende kummagi kohtukulud jätta nende endi kanda.

115 Kodukorra artikli 140 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud.

116 Seetõttu tuleb Ühendkuningriigi kohtukulud tema enda kanda jätta.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Jätta Safa Nicu Sepahan Co. ja Euroopa Liidu Nõukogu apellatsioonkaebused rahuldamata.**

2. **Jätta Safa Nicu Sepahan Co. ja Euroopa Liidu Nõukogu kohtukulud nende endi kanda**.

3. **Jätta Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi kohtukulud tema enda kanda.**

Allkirjad